

Nemzetek együttélése: magyar–szerb irodalmi kapcsolatok

– Rendhagyó irodalmi est a József Attila Könyvtárban –

Egy héttel ezelőtt Magyarokanizsán egy nem mindennapi, kétnyelvű irodalmi estre került sor, amelyen a történelmi kapcsolatok vonatkozásában tarták a közönség elé az elsősorban a 19. századra jellemző erőteljes és szerteágazó magyar–szerb irodalmi kapcsolatokat. A kétnyelvűségből eredően az eseményt a József Attila Könyvtár Koncz István termében magyar és szerb ajkú érdeklődők is figyelemmel kísérték, ami a mi közönségünkben ugyancsak precedens értékű.

A felettébb érdekes est létrejött két, nem szorosan az irodalomhoz kötődő ember érdeme. A témát a szabadkai Baráth László zenepedagógus és művészettörténész valamint a zentai Petar Terzić helytörténész, a Matica Srpska külső munkatársa dolgozta fel és mutatta be a közönségnek, előbbi természetesen magyarul, utóbbi pedig szerbül.

– Amikor belevágtunk, még nem is sejtettük, milyen szép fogadtatásban lesz részünk. Mivel nagyon sokat olvasok mindkét nyelven, felfedeztem, hogy az eredeti nyelv a legérdekesebb, de ugye a 19. században, főleg a költészetben, a lírában, a prózában kevésbé, keresztül-kasul fordították egymást a költők.



Én itt olyan írókra vagy fordítókra gondolok, mint Arany, Zmaj, Petőfi, Jakov Ignjatović, Dušan Vujičić vagy éppen Csuka Zoltán. Annyira jó fordítások születtek mindkét nyelven, hogy aranybányaként tudunk belőlük csemegézni.

A téma nagy kihívás volt, amely történelmi és irodalmi ismereteket is megkövetelt, hallottuk Petar Terzictől, aki már könyvek sokaságát adta ki, egyebek mellett a Pravoszlav Egyház 250 évéről, a pravoszlav templomi kórusról, de a zentai születésű Stevan Sremacról is.

– A mai összeállítás elsősorban László érdeme, hiszen ő kezdeményezte, hogy vájunk bele, amitől bevallom, eleinte ózkoztam. Mivel azonban ő is zentai születésű és régóta ismerjük egymást, nem volt nehéz rábeszélnie a dologra.

Annál is inkább, mivel helytörténészként magam is láttam és tapasztaltam ezeket az irodalmi kapcsolatokat, ezúttal azonban jobban bele kellett mélyedni a témába. Évszázadok óta élünk ezen a területen szerbek és magyarok, azóta élnek ezek a kapcsolatok is, én mégis úgy gondoltam, nem törekszem kimondottan az irodalmi oldaláról bemutatni ezt, inkább a történelmi aspektusokkal próbálom közelebb hozni a témát a hallgatóságához. Remélem sikerült, amit talán az is alátámaszt, hogy az összeállítással megfordultunk már Zentán és Szabadkán is, és ha hívnak bennünket, bárhova elmegyünk.

A rendhagyó, teljesen politikamentes irodalmi esten a szabadkai Lengyel Klementina Szegeden tanuló bölcsészhallgató szavalt a magyar verseket és a szerb versek magyarra fordított változatát is, míg a szerb nyelvű illetve szerbre fordított magyar költeményeket maguk az előadók tolmácsolták. A József Attila Könyvtár rendezvénye a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási, Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság támogatásával jött létre.

Bödö Sándor

Fotók: Puskás Károly